

16 septembrie 2020

La Nr.

Nr. *04-1/11*

din

Curtea Constituțională
a Republicii Moldova
str. Alexandru Lăpușneanu nr. 28,
Chișinău MD 2004,
Republica Moldova

Opinie
AMICUS CURIAE
pentru Curtea Constituțională
la sesizarea nr. 120g/2020 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi
din articolele 54 din Codul familiei și 8 alin. (2) din Legea nr. 338 din 15 decembrie
1994 privind drepturile copilului

prezentată de
Maia Bănărescu, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului

1. INTRODUCERE

Pe rol la Curtea Constituțională a Republicii Moldova se află în examinare sesizarea nr. 120g/2020 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolele 54 din Codul familiei și 8 alin. (2) din Legea nr. 338/1994 privind drepturile copilului.

La data de 30 iulie 2020 Avocatul Poporului pentru drepturile copilului a fost invitat să prezinte opinia asupra sesizării menționate. Prin urmare, Avocatul Poporului pentru drepturile copilului prezintă Opinia sa în temeiul art. 16 lit. f) din Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului prin prisma respectării standardelor în domeniul drepturilor copilului.

2. NORMELE CONTESTATE

Art. 54 din Codul familiei (Dreptul copilului la exprimarea opiniei)

„Copilul are dreptul să-și exprime opinia la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele și să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative. De opinia copilului care a atins vârsta de 10 ani se va ține cont în mod obligatoriu dacă aceasta nu contravine intereselor lui.”

Art. 8 alin. (2) din Legea nr. 338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului

„(2) Statul garantează copilului, capabil să-și formuleze opiniile, dreptul de a-și exprima liber aceste opinii asupra oricărei probleme care îl privește. De opinia copilului care a atins vârsta de 10 ani se va ține cont, în mod obligatoriu, dacă aceasta nu contravine intereselor lui.”

3. STANDARDELE NAȚIONALE ȘI INTERNAȚIONALE RELEVANTE

Constituția Republicii Moldova

Articolul 1 Statul Republica Moldova

(3) Republica Moldova este un stat de drept, democratic, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile lui, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme și sunt garantate.

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

Articolul 15 Universalitatea

Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea.

Articolul 16. Egalitatea

(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.

(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.

Articolul 28. Viața intimă, familială și privată

Statul respectă și ocrotește viața intimă, familială și privată.

Articolul 32. Libertatea opiniei și a exprimării

(1) Oricărui cetățean îi este garantată libertatea gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil.

Articolul 49. Protecția familiei și a copiilor orfani

(1) Statul facilitează, prin măsuri economice și prin alte măsuri, formarea familiei și îndeplinirea obligațiilor ce îi revin.

(2) Statul ocrotește maternitatea, copiii și tinerii, stimulând dezvoltarea instituțiilor necesare.

Articolul 50. Ocrotirea mamei, copiilor și a tinerilor

(1) Mama și copilul au dreptul la ajutor și ocrotire specială. Toți copiii, inclusiv cei născuți în afara căsătoriei, se bucură de aceeași ocrotire socială.

(2) Copiii și tinerii se bucură de un regim special de asistență în realizarea drepturilor lor.

Articolul 54. Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.

DECLARAȚIA UNIVERSALĂ A DREPTURILOR OMULUI

Articolul 2

Fiecare om se poate prevala de toate drepturile și libertățile proclamate în prezenta Declarație fără nici un fel de deosebire ca, de pildă, deosebirea de rasă, culoare, sex, limbă, religie, opinie politică sau orice altă opinie, de origine națională sau socială, avere, naștere sau orice alte împrejurări. În afară de aceasta, nu se va face nici o deosebire după statutul politic, juridic sau internațional al țării sau al teritoriului de care ține o persoană, fie că această țară sau teritoriu sunt independente, sub tutelă, neautonome sau supuse vreunei alte limitări de suveranitate.

Articolul 7

Toți oamenii sunt egali în fața legii și au, fără nici o deosebire, dreptul la o egală protecție a legii. Toți oamenii au dreptul la o protecție egală împotriva oricărei discriminări care ar viola prezenta Declarație și împotriva oricărei provocări la o asemenea discriminare.

Articolul 12

Nimeni nu va fi supus la imixtiuni arbitrare în viața sa personală, în familia sa, în domiciliul lui sau în corespondența sa, nici la atingeri aduse onoarei și reputației sale. Orice persoană are dreptul la protecția legii împotriva unor asemenea imixtiuni sau atingeri.

Articolul 19

Orice om are dreptul la libertatea opiniilor și exprimării; acest drept include libertatea de a avea opinii fără imixtiune din afară, precum și libertatea de a căuta, de a primi și de a răspândi informații și idei prin orice mijloace și independent de frontierele de stat.

CONVENȚIA CU PRIVIRE LA DREPTURILE COPILULUI

ARTICOLUL 3

1. În toate acțiunile care privesc copiii, întreprinse de instituțiile de asistență socială publice sau private, de instanțele judecătorești, autoritățile administrative sau de organele legislative, interesele copilului vor prevala.
2. Statele părți se obligă să asigure copilului protecția și îngrijirea necesare în vederea asigurării bunăstării sale, ținând seama de drepturile și obligațiile părinților săi, ale reprezentanților săi legali sau ale altor persoane cărora acesta le-a fost încredințat în mod legal, și în acest scop vor lua toate măsurile legislative și administrative corespunzătoare.
3. Statele părți vor veghea ca instituțiile, serviciile și așezămintele care răspund de protecția și îngrijirea copiilor să respecte standardele stabilite de autoritățile competente, în special

cele referitoare la securitate și sănătate, la numărul și calificarea personalului din aceste instituții, precum și la asigurarea unei supravegheri competente.

ARTICOLUL 12

1. Statele părți vor garanta copilului capabil de discernământ dreptul de a-și exprima liber opinia asupra oricărei probleme care îi privește, opiniile copilului urmând să fie luate în considerare ținându-se seama de vârsta sa și de gradul său de maturitate.
2. În acest scop copilului i se va da, în special, posibilitatea de a fi ascultat în orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, fie direct, fie printr-un reprezentant sau un organism competent, în conformitate cu regulile de procedură din legislația națională.

ARTICOLUL 13

1. Copilul are dreptul la libertatea de exprimare; acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi și de a difuza informații și idei de orice natură, indiferent de frontiere, sub formă orală, scrisă, tipărită sau artistică ori prin orice alte mijloace, la alegerea copilului.
2. Exercițarea acestui drept poate face subiectul restricțiilor, dar numai al acelor restricții expres prevăzute de lege și absolut necesare pentru:
 - a) respectarea drepturilor sau a reputației altora; sau
 - b) protejarea securității naționale, a ordinii publice, a sănătății publice și a bunelor moravuri.

CONVENȚIA PENTRU APĂRAREA DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE

ARTICOLUL 8 Dreptul la respectarea vieții private și de familie

1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.
2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acesta este prevăzut de lege și constituie, într-o societate democratică, o măsură necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirea faptelor penale, protecția sănătății, a moralei, a drepturilor și a libertăților altora.

ARTICOLUL 10 Libertatea de exprimare

1. Orice persoană are dreptul la libertate de exprimare. Acest drept include libertatea de opinie și libertatea de a primi sau a comunica informații ori idei fără amestecul autorităților publice și fără a ține seama de frontiere...

CARTA DREPTURILOR FUNDAMENTALE A UE

Articolul 24

Drepturile copilului

- (1) Copiii au dreptul la protecția și îngrijirile necesare pentru asigurarea bunăstării lor. Ei își pot exprima în mod liber opinia. Aceasta se ia în considerare în problemele care îi privesc, în funcție de vârsta și gradul lor de maturitate.
- (2) În toate acțiunile referitoare la copii, indiferent dacă sunt realizate de autorități publice sau de instituții private, interesul superior al copilului trebuie să fie considerat primordial.
- (3) Orice copil are dreptul de a întreține cu regularitate relații personale și contacte directe cu ambii părinți, cu excepția cazului în care acestea sunt contrare interesului său.

3. CONCLUZII

Dreptul copilului de a fi ascultat și a se ține cont de opinia lui reprezintă una dintre valorile fundamentale ale Convenției cu privire la drepturile copilului.

Respectarea dreptului copilului la opinie se realizează sub auspiciile art. 12 din Convenția ONU cu privire la drepturile Copilului¹ (în vigoare pentru Republica Moldova din 25 februarie 1993) și a Comentariului General nr. 12 (2009) al Comitetului ONU pentru drepturile copilului², care prevăd obligația Înantelor Părți Contractante de a implementa corespunzător art. 12 din Convenția ONU privind drepturile copilului, care este o dispoziție unică într-un tratat privind drepturile omului; acesta abordând statutul juridic și social al copiilor, care, pe de o parte, nu au autonomia deplină a adulților, dar, pe de altă parte, sunt subiecți ai drepturilor. Alineatul (1) asigură, fiecărui copil capabil să-și formeze propriile păreri, dreptul de a exprima în mod liber aceste păreri în toate problemele care îl afectează pe copil, având în vedere vârsta și maturitatea. Alineatul (2) prevede, în special, că copilului i se permite dreptul de a fi audiat în orice procedură judiciară sau administrativă care îl afectează

Comitetul ONU pentru Drepturile Copilului a identificat art. 12 drept unul dintre cele patru principii generale ale Convenției, celelalte fiind dreptul la nediscriminare, dreptul la viață și dezvoltare și considerarea prioritară a interesului superior al copilului, ceea ce evidențiază faptul că acest articol stabilește nu numai un drept în sine, dar ar trebui să fie luat în considerare și în interpretarea și implementarea tuturor celorlalte drepturi. De asemenea, Comitetul statuează că dreptul copilului de a fi audiat impune obligația statelor părți de a-și revizui sau modifica legislația pentru a introduce mecanisme care să ofere copiilor acces la informații corespunzătoare, sprijin adecvat, dacă este necesar, feedback cu privire la greutatea acordată opiniilor lor și procedurile pentru sesizări, plângeri sau medieri.

Dreptul copilului de a fi ascultat și a se ține cont de opinia lui așa cum este reglementat în art. 12 din Convenția ONU privind drepturile copilului, este un drept fundamental. Statul are obligația să asigure astfel încât copilul să își poată exercita pe deplin acest drept.

În calitate de principiu directoriu, articolul 12 este legat de celelalte principii directorii ale Convenției, precum articolul 2 (dreptul la nediscriminare), articolul 6 (dreptul la viață, supraviețuire și dezvoltare) și în special, acesta se află într-o relație de

¹ http://artico.md/wp-content/uploads/2017/01/CRC_RO.pdf

² https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/treatybodyexternal/TBSearch.aspx?Lang=en&TreatyID=5&DocTypeID=11

interdependentă cu articolul 3 (prioritatea interesului suprem al copilului). Articolul 12 are de asemenea conexiuni strânse cu articolele ce se referă la drepturile și libertățile civile, în special articolul 13 (dreptul la libera exprimare) și articolul 17 (dreptul la informație). În plus, nu putem nega relația articolului 12 cu toate celelalte articole ale Convenției, care nu pot fi realizate pe deplin dacă copilul nu este respectat în calitate de subiect ce-și are propriile opinii cu referire la drepturile înscrise în articolele respective și asupra implementării acestora.

În legislația națională dreptul copilului la exprimarea opiniei este reglementat în art.54 din Codul familiei și alin. (2) al art. 8 din Legea nr. 338/1994 privind drepturile copilului. Aceste prevederi instituie (din 14.08.20 au fost modificate prevederile din Codul Familiei contestate) un prag de vârstă de la care este obligatorie ascultarea minorului, vârsta de 10 ani.

Analizând prevederile contestate prin prisma standardelor internaționale în domeniul drepturilor copilului, menționez următoarele.

Potrivit art.4 alin.(1) din Constituția Republicii Moldova, dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

Aderând la tratatele internaționale ce guvernează drepturile și libertățile fundamentale, Republica Moldova este obligată să aplice dispozițiile acestor convenții, chiar dacă legislația internă în domeniul dat vine în contradicție cu dispozițiile ei. La fel și practica jurisdicțională internațională este obligatorie pentru Republica Moldova, ca stat care a aderat la Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

În dreptul Consiliului Europei, CtEDO nu interpretează dreptul la respectarea vieții private și de familie (articolul 8 din Convenție) în sensul instituirii obligației de a asigura audierea copilului în instanță în toate situațiile. Ca regulă generală, instanțele naționale sunt cele care au competența de a evalua probele administrate, inclusiv mijloacele utilizate pentru constatarea faptelor relevante. Instanțele naționale nu au întotdeauna obligația de a audia copiii în instanță în problema dreptului de vizită al părintelui căruia nu i-au fost încredințați. Această chestiune trebuie apreciată în funcție de circumstanțele specifice ale fiecărui caz, ținându-se seama de vârsta și de maturitatea copilului în cauză. În plus, CtEDO se asigură deseori, în temeiul aspectului procedural al articolului 8, că autoritățile au luat măsurile corespunzătoare pentru a se asigura ca hotărârile luate sunt însoțite de garanțiile necesare.

În cauza *Sahin/Germania*³, mama i-a interzis reclamantului să ia legătura cu fițița sa de patru ani. Instanța regională din Germania a decis că acordarea dreptului de vizită tatălui ar dăuna copilului din cauza tensiunilor grave existente între părinți. Instanța a decis acest lucru fără să audieze fițița pentru a stabili dacă aceasta dorește să își vadă tatăl în continuare. În chestiunea audierii copilului în instanță, CtEDO a făcut referire la explicația oferită de

³ CEDO, *Sahin/Germania* [GC], nr. 30943/96, 8 iulie 2003, punctul 73. În legătură cu aspectul concret al obligației instanțelor naționale de a evalua probele pe care le-au obținut, precum și relevanța probelor pe care pârâții doresc să le prezinte, a se vedea și CEDO, *Vidal/Belgia*, nr. 12351/86, 22 aprilie 1992, punctul 33.

expert în fața instanței regionale din Germania. După o serie de întâlniri cu copilul, cu mama sa și cu reclamantul, expertul a considerat că procesul de audiere a fetei ar fi comportat un risc pentru aceasta, care nu ar fi putut fi evitat prin luarea unor măsuri speciale în instanță. CtEDO a constatat că, în această situație, cerințele procedurale implicite ale articolului 8 din Convenție privind audierea copilului în instanță nu impuneau adresarea unor întrebări directe fetei cu privire la relația cu tatăl ei. Astfel, Curtea a statuat că Curtea regională nu a depășit marja de apreciere atunci când se bazează pe constatările sale, chiar în absența întrebărilor directe privind relația copilului cu solicitantul. Având în vedere cele de mai sus și în ceea ce privește marja de apreciere a statului pârât, CtEDO este convinsă că abordarea procedurală a instanțelor germane a fost rezonabilă în circumstanțe și a furnizat suficiente materiale pentru a lua o decizie motivată cu privire la problema accesului în cazul particular.

În condițiile ratificării Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, statul și-a asumat obligațiunea pozitivă de a crea condițiile necesare pentru realizarea drepturilor garantate de actul internațional, inclusiv la nivel legislativ. În același timp, statul are obligațiunea negativă de a se abține de la orice ingerință în exercitarea drepturilor copilului.

Articolul 12 alineatul (1) din Convenția cu privire la Drepturile Copilului prevede că un copil care își poate forma propriile opinii are dreptul de a-și exprima liber aceste opinii în legătură cu toate problemele care îl privesc. **Opiniilor copilului ar trebui să li se acorde importanța cuvenită, în conformitate cu vârsta și cu gradul său de maturitate.** În plus, articolul 12 alineatul (2) din Convenție prevede că trebuie să i se acorde copilului posibilitatea de a fi ascultat în orice procedură judiciară sau administrativă care îl privește, fie direct, fie printr-un reprezentant sau un organism competent, în conformitate cu normele procedurale din legislația națională.

Comitetul ONU pentru drepturile copilului a subliniat faptul că statele părți ar trebui fie să garanteze acest drept în mod direct, fie să adopte sau să revizuiască legile, astfel încât copilul să își poată exercita pe deplin acest drept⁴. În plus, acestea trebuie să se asigure că copilul primește toate informațiile și îndrumările necesare pentru a lua o decizie în concordanță cu interesul său superior.

Comitetul observă, de asemenea, că un copil are dreptul de a nu-și exercita acest drept; exprimarea opiniilor de către copil *este o opțiune, nu o obligație*. În acest sens, se recomandă judecătorilor, avocaților și altor specialiști din domeniu să explice copilului și reprezentantului legal al acestuia că ascultarea copilului indiferent de vârsta copilului în instanța de judecată rămâne la latitudinea (discreția) copilului, respectiv, copilul trebuie să decidă dacă își valorifică posibilitatea de a-și exercita sau nu acest drept al cărui beneficiar este, iar ulterior se va imputa obligația deținătorilor de obligație de a lua în considerație această opinie în modul corespunzător valorificării Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.

Statele părți se obligă să asigure dreptul de a fi ascultat fiecărui copil „capabil de discernământ”. Sintagma „capabil de discernământ” nu trebuie să fie percepută drept o restricție, ci mai degrabă drept o obligație a Statelor părți de a evalua capacitatea copilului

⁴ Comitetul pentru drepturile copilului al Organizației Națiunilor Unite (ONU), Comentariul general nr. 14 privind dreptul copilului de a i se lua în considerare interesele superioare cu prioritate (articolul 3 punctul 1), CRC/C/GC/14, 29 mai 2013.

de a-și forma independent o părere. Prin aceasta urmează să înțelegem că Statele părți nu trebuie să pornească de la abordarea că un copil nu este în stare să-și exprime propriile opinii. Din contra, Statele părți trebuie să presupună că un copil are capacitatea de a-și crea propriile viziuni și să recunoască dreptul acestuia de a le expune; copilul nu trebuie să fie obligat să demonstreze în prealabil această abilitate.

În urma ultimei evaluări a Republicii Moldova de către Comitetul ONU cu privire la drepturile copilului din anul 2017, Comitetul cu referire la Comentariul general nr. 12 (2009) privind dreptul copilului de a fi ascultat, a recomandat ca Statul parte: (a) **Să ia măsuri pentru a asigura adoptarea și implementarea eficientă a legislației care recunoaște dreptul copilului de a fi ascultat în procedurile juridice și administrative relevante, inclusiv prin crearea unor sisteme și/sau proceduri pentru respectarea acestui principiu de către asistenții sociali și instanțele de judecată⁵.**

Urmare a celor expuse și analizei prevederilor legale invocate în prezenta sesizare, notez că nu susțin argumentarea autorului sesizării care consideră că „...prin textul de lege criticat legiuitorul național neîntemeiat a instituit o prezumție cu privire la vârsta de la care se poate considera că un copil are discernământ...”. Instituirea pragului de vârstă, se referă la imputarea obligației pentru judecătorul sau persoana împuternicită care examinează cauza, de a ține cont în mod obligatoriu de opinia copilului și nu poate să se refere în nici un caz la capacitatea de exercițiu a copilului. Astfel, din analiza juridică a art. 54 al Codului Familiei nu se deduce că acesta ar institui anumite obligații referitoare la vârsta copilului necesară pentru a-și expune opinia „*Copilul are dreptul să-și exprime opinia la soluționarea în familie a problemelor care îi ating interesele și să fie audiat în cursul dezbaterilor judiciare sau administrative*”.

Mai mult, *decade necesitatea de a o oferi interpretarea privind cenzul de vârstă și limitarea nelegală a capacității de exercițiu a copilului* în urma modificărilor operate prin dispozițiile Legii nr. 112 din 9 iulie 2020 de modificare a unor acte normative, prin care a fost modificat, inclusiv art. 54 din Codul Familiei după cum urmează „*De opinia copilului se ține cont în mod obligatoriu, în conformitate cu vârsta și gradul său de maturitate, dacă aceasta nu contravine intereselor copilului.*”

ONORATĂ INSTANȚĂ,

În contextul alegațiilor expuse conchid că orice copil, ca și purtător de drepturi, trebuie să aibă posibilitatea de a-și exercita dreptul de a fi ascultat asupra chestiunilor care îl vizează. Statul, ca și purtător de obligații, are obligația pozitivă de a crea toate condițiile și mijloacele necesare pentru exercitarea dreptului la opinie al copilului și pentru asigurarea că de opinia expusă se va ține cont obligatoriu, dacă nu contravine interesului superior al acestuia.

În opinia mea, instituirea unui prag de vârstă de la care este obligatorie ascultarea minorului, respectiv vârsta de 10 ani care era prevăzută în art. 54 din Codul familiei (până la operarea modificărilor în vigoare din 14.08.2020) și art. 8 alin. (2) din Legea nr. 338/1994

⁵ Observații finale cu privire la raportul periodic combinat al patrulea și al cincilea al Republicii Moldova* 29 septembrie 2017

privind drepturile copilului contravine prevederilor articolului 12 din Convenția cu privire la Drepturile Copilului.

Subsecvent, îmi exprim aprecierea privind modificările recente operate în prevederile din articolul 54 din Codul Familiei⁶, fiind exclusă sintagma contestată ce se referă la vârsta de 10 ani. Totodată atrag atenția că, legiuitorul a omis să excludă această sintagmă din alin. (2) al art. 8 din Legea nr. 338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului.

În scopul perfecționării cadrului legal în domeniul drepturilor copilului, precizez că Legea nr. 338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului este obiectul adresării mele, în calitate de Ombudsman al Copilului, la Parlamentul Republicii Moldova pentru a fi adusă în concordanță cu prevederile Convenției ONU pentru drepturile copilului.

Cu profund respect,

Maia BĂNĂRESCU
Avocatul Poporului pentru
drepturile copilului

Ex. Muntean Ig.

⁶ Art.54 modificat prin LP112 din 09.07.20, MO205-211/14.08.20 art.454; în vigoare 14.08.20